

**UCHWAŁA NR XXIV/319/2020
RADY GMINY KOŁBASKOWO**

z dnia 28 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2020 poz. 2050), Rada Gminy Kołbaskowo uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Kołbaskowo stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołbaskowo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dorota Trzebińska

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA ROK 2021**

§ 1

WPROWADZENIE

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii jest zadaniem własnym gminy. Dokument ten zawiera wytyczne do organizowania kompleksowych działań w zakresie przedmiotowych problemów, a także społecznych i rodzinnych związanych różnorodnymi uzależnieniami.
2. Program ma za zadanie przedstawić spójny system działań minimalizujących zaistniałe problemy, wskazywać możliwości działań naprawczych, a także planować działania profilaktyczne.
3. Program jest kontynuacją podejmowanych przez gminę wcześniejszych działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
4. W tworzeniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kołbaskowo na rok 2021, uwzględnione zostały założenia zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii.
5. W opracowywaniu Gminnego Programu uwzględniono rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 2

PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie na podstawie art. 4¹ ust.1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492.), art. 10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 poz. 2050) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) oraz w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378.), o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 869, 1622, 1649, 2020, z 2020 r. poz. 284, 374, 568, 695, 1175.), o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.), o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295, 567, 1493, 2112), o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, 1492, 1493, 1578, 1875, 2112).

§ 3

DIAGNOZA PROBLEMÓW W ODNIESIENIU DO OBECNEJ SYTUACJI W KRAJU ZWIĄZANEJ Z PANDEMIĄ COVID-19

1. Program został opracowany z uwzględnieniem sytuacji w kraju związanej z pandemią COVID-19, po szczegółowej analizie działań, które nie zostały zrealizowane w związku powyższą sytuacją. Systematyczne i kompleksowe działania Gminy Kołbaskowo, prowadzone w poprzednich latach zostały częściowo zawieszono lub prowadzone w sposób zdalny. Obecna sytuacja uniemożliwiła prowadzenie profilaktyki w zakładany sposób. Badania ankietowe prowadzone wcześniej wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych na których opierała się diagnoza problemów nie mogły zostać przeprowadzone w związku ze zdalnym nauczaniem.
2. Bazując na zawartych w poprzednim programie danych oraz informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poszerzonych o aktualne obserwacje prowadzone przez pedagogów, nauczycieli i osób pracujących z dziećmi o bieżące problemy, określono czynniki chroniące i czynniki ryzyka. Zmieniły się one w związku z pandemią. Niektóre z czynników, które w poprzednim okresie były chroniącymi, stały się czynnikami ryzyka. Chroniąca do tej pory młodzież aktywność fizyczna w czasie pandemii zmieniła się diametralnie. Jej brak jest wyraźnie odczuwalny. Podobnie jest z kontaktami rówieśniczymi – ich brak stał się problemem dotąd niespotykanym. Czas wolny, który był spędzany wśród rówieśników, w trakcie którego realizowano pasje i zainteresowania, całkowicie zmienił styl życia nie tylko młodzieży, ale i dorosłych. Coraz częściej pojawiają się problemy z apatią, zniechęceniem do życia, a niekiedy również z poważniejszymi problemami psychicznymi i dziś jeszcze trudnymi do określenia konsekwencjami szczególnie w aspekcie interesujących nas uzależnień.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających ze wsparcia wzrosła i jest to 28 rodzin. 10 rodzin jest objętych pomocą asystenta. Dużym problemem zgłaszanym przez pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane udostępnione przez Zespół Interdyscyplinarny obrazują skalę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Kołbaskowo. Do GKRPA zgłoszono trzy osoby, wobec których zostały podjęte działania. Zostały założone 22 niebieskie karty.

Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny poprzez swoich specjalistów udziela licznych porad w trakcie kontaktów osobistych i telefonicznych. Podejmowane działania obejmują szerokie spektrum problemów.

W ciągu roku odbyło się 12 posiedzeń GKRPA. Komisja w trakcie swojej działalności, w dalszym ciągu, bardzo często spotyka się z wnioskami o objęcie leczeniem osób po jednorazowej interwencji policji w trakcie konfliktów rodzinnych.

Przeprowadzone przez Komisję kontrole punktów sprzedaży alkoholu wykazują, że przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości są respektowane.

3. Dane pozyskane ze wskazanych wcześniej źródeł, pozwoliły wyłonić następujące wnioski do realizacji zadań w zakresie profilaktyki:
 - a. Profilaktykę wśród dzieci i młodzieży należy opierać na właściwych postawach wobec spożywania alkoholu.
 - b. Konieczna jest, w przypadku uczniów szkół podstawowych i przedszkolaków, realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych działań – bez naukowo potwierdzonej skuteczności.
 - c. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, jako nieodłączny element wychowania i ograniczania problemów edukacyjno-wychowawczych.
 - d. Podejmowanie różnorodnej działalności w celu przeciwdziałania agresji wśród dzieci i młodzieży.
 - e. Realizacja zajęć, warsztatów, prelekcji podejmujących działania profilaktyczne z zakresu uzależnień behawioralnych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.

§ 4

PROBLEMY KLUCZOWE

1. Brak kontaktów rówieśniczych, a przy tym wspólnie realizowanych pasji i zainteresowań, spowodowanych pandemią, a co za tym idzie ryzyko pojawienia się problemów prowadzących do eksperymentowania ze środkami uzależniającymi
2. Współwystępowanie różnego rodzaju uzależnień, głównie alkoholu i przemocy domowej.
3. Brak wystarczających umiejętności i kompetencji rodzicielskich, co prowadzi do nawarstwiania się kłopotów wychowawczych i edukacyjnych, powodujących frustrację, a w konsekwencji możliwe problemy zarówno u dzieci jak i dorosłych.
4. Zagrożenie wynikające z nadmiernego korzystania z technologii informacyjnych.

§ 5

CEL PROGRAMU

1. Głównym celem tego Programu jest upowszechnianie wiedzy jak najszerszemu gronu mieszkańców Gminy Kołbaskowo w zakresie nadużywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych, realizowanie działań wpływających na zmianę struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz prowadzenie różnorodnych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

2. Cele szczegółowe:
 - a. Wspieranie działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu i zagrożeń związanych z chorobą alkoholową,
 - b. Rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Kołbaskowo oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
 - c. Zmniejszenie rozmiarów problemów aktualnie istniejących, związanych z używaniem alkoholu,
 - d. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie Gminy, w tym problemów przemocy w rodzinie,
 - e. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami,
 - f. Kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

3. Warunki niezbędne do osiągnięcia powyższych celów:
 - a. Zapewnienie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - b. Zapewnienie mieszkańcom Gminy, a w szczególności dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, szczególnie rekomendowanych, promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychoaktywnych,
 - c. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i używających środki psychoaktywne (w szczególności w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

§ 6

ADRESACI PROGRAMU

Działania podejmowane w ramach programu powinny być skierowane do jak największego grona mieszkańców Gminy Kołbaskowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, współuzależnionych, grup ryzyka, dzieci i młodzieży.

§ 7

ZADANIA I FORMY REALIZACJI ORAZ WSKAŹNIKI

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi.

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Udostępnianie informacji na temat różnorodnych instytucji pomocowych przeznaczonych dla osób uzależnionych i współuzależnionych	Ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi

		postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi
2.	Upowszechnianie wiedzy na temat ruchów samopomocowych, o mityngach AA oraz zasadach ich działalności.	Ilość rozmów przeprowadzonych z osobami objętymi postępowaniem komisji i osobami zgłoszonymi
3.	Zapewnienie finansowania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym (konsultacje lekarskie, psychologa i psychiatry opinie na potrzeby biegłych sądowych) i objętych postępowaniem GKRPA	Ilość osób skierowanych na badanie przez biegłych, ilość wydanych opinii
4.	Działalność Punktów Konsultacyjnych – dyżury terapeutów uzależnień (alkoholizm i narkomania)	Zestawienie liczby osób korzystających z Punktów

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe lub inne uzależnienia, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Finansowe zabezpieczenie Działalności Gminnego Ośrodka Wsparcia Rodziny – w tym porad prawnych	Ilość osób korzystających z pomocy Ośrodka i prawnika
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych mających na celu prowadzenie edukacji publicznej	Ilość zakupionych materiałów
3.	Podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich lub systematycznie zakłócają spokój publiczny	Ilość wniosków złożonych do sądu
4.	Ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Ilość wniosków złożonych przez GKRPA przez zespół
5.	Współpraca z policją	Ilość wniosków złożonych przez policję
6.	Zapewnianie rodzicom możliwości udziału w różnego typu zajęciach podnoszących kompetencje wychowawcze	Ilość cykli, ilość uczestników
7.	Współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi w zakresie wspierania dzieci z rodzin alkoholowych	Ilość kontaktów, spotkań, wniosków

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Organizowanie, upowszechnianie i finansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych oraz tych o niepotwierdzonej naukowo skuteczności, zajęć, warsztatów, w tym adresowanych do dzieci i młodzieży	Ilość realizowanych działań i uczestników
2.	Prowadzenie zajęć z dziećmi w świetlicach środowiskowych w miejscowościach Gminy Kołbaskowo	Liczba prowadzonych świetlic, ilość dzieci uczestniczących
3.	Podnoszenie kompetencji członków GKRPA, pedagogów szkolnych – finansowanie szkoleń wraz z kosztami dojazdu	Liczba szkoleń ilość osób przeszkolonych
4.	Upowszechnianie i finansowanie, w miarę możliwości zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych	Ilość zajęć ilość dzieci uczestniczących w zajęciach
5.	Organizowanie i finansowanie konkursów propagujących życie bez nałogów adresowanych do uczniów szkół podstawowych	Ilość konkursów Ilość uczestników
6.	Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych i arteterapeutycznych oraz rekreacyjno-sportowych dla dzieci i osób dorosłych	Liczba imprez Ilość uczestników

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, a także ochronie przed przemocą w rodzinie

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Współpraca i finansowanie placówek pobytu dziennego przez TPD	Ilość placówek Ilość dzieci objętych pomocą
2.	Współpraca z PCPR w Policach poprzez zapewnianie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej	Ilość osób (rodzin) którym zapewniono wsparcie
3.	Finansowanie obsługi administracyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego	Ilość sfinansowanych działań
4.	Wspieranie działań i działalności stowarzyszeń oraz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (wg potrzeb)	Ilość podpisanych umów
5.	Dofinansowanie Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień dział Pomocy Osobom Nietrzeźwym	Liczba osób objętych działaniami
6.	Współpraca z GOKSiR w Kołbaskowie w zakresie działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców Gminy.	Ilość działań liczba osób objętych działaniami

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego

Lp.	Formy realizacji	Wskaźniki
1.	Podjęcie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	Ilość szkoleń liczba sprzedawców
2.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy	Ilość kontroli
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	Ilość wydanych opinii
4.	Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego w przypadku zaistnienia takiej sytuacji	Ilość spraw w sądzie

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego
Finansowanie reintegracji zawodowej i społecznej osób dotkniętych wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Kołbaskowo.
7. Wspieranie osób niesamodzielnych i bezdomnych
Współfinansowanie regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niesamodzielnych w Policach oraz zapewnianie schronienia bezdomnym z terenu Gminy Kołbaskowo.

§ 8

SPOSOBY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU

1. Realizacja niniejszego Programu nastąpi poprzez:
 - a. Zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom.
 - b. Nadzór nad realizacją zleconych zadań.
 - c. Koordynację działań zawartych w Programie prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Realizacja będzie się opierała również o współpracę instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami, które mogą wspomóc działalność profilaktyczną gminy, a będą odpowiedzialną na jej potrzeby.

§ 9

REALIZATORZY PROGRAMU

1. Za koordynację i realizację Gminnego Programu Profilaktyki odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta ds. realizacji powyższego programu.
2. Program realizowany jest we współpracy z innymi instytucjami, w tym:
 - a. komórkami i jednostkami organizacyjnymi Gminy Kołbaskowo, będącymi dysponentami środków finansowych na realizację powierzonych zadań,
 - b. szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
 - c. podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
 - d. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - e. organizacjami pozarządowymi.

§ 10

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kołbaskowie, przewodniczącemu Komisji przysługuje ryczałt w wysokości 10%, a członkom komisji 7% brutto przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał roku poprzedniego ogłoszonego w Monitorze Polskim.
2. Za udział w kontroli przynajmniej 3 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, jak też za przeprowadzenie kontroli kompleksowej świetlicy środowiskowej, przysługuje ryczałt w wysokości 7% brutto przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał roku poprzedniego ogłoszonego w Monitorze Polskim.
3. Z ryczałtu potrącone będą obowiązkowe potrącenia na podatek dochodowy i ubezpieczenie zdrowotne.
4. Ryczałt będzie wypłacany najpóźniej 14 dni od daty złożenia listy obecności z posiedzenia Komisji lub złożenia protokołu kontroli.

§ 11

Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Świadomość strat jakie powoduje nadużywanie alkoholu i negatywnego wpływu innych uzależnień na życie jednostki i rodziny.
2. Działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży staną się powszechnymi, a w konsekwencji podniesienie ich świadomości na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami.
3. Możliwość korzystania przez osoby z różnego typu problemami z profesjonalnej pomocy.
4. Ograniczania dysfunkcji pojawiających się w rodzinach poprzez zmianę stylu życia i rozwijanie kompetencji wychowawczych.